

W E T T E N

EN

B E P A L I N G E N

VOOR DE

Nederd. Hervormde Kerk

I N D E

ZUID - A F R I K A A N S C H E

R E P U B L I E K.

POTCHEFSTROOM:

J. P. BORRUS, DRUKKER, BERGSTRAAT No. 54.

MDCCCLXX.

Geen exemplaren zullen voor echt erkend worden, dan die door den scriba der algemeene kerkvergadering onderteeekend zyn.

A. C. van Hamme

Scriba der algem. kerkverg.

INHOUD.

	Blz.
Algemeene bepalingen	1
HOOFDSTUK I.	
Byzondere bepalingen. Algem. Kerkvergadering	3
HOOFDSTUK II.	
Commissie der Algemeene kerkvergadering...	4
HOOFDSTUK III.	
§ 1. De kerkeraad	6
§ 2. Verkiezing der kerkeraadsleden	7
§ 3. Werkzaamheden van den kerkeraad	7
HOOFDSTUK IV.	
Kerkelyke Beamten. § 1. Predikanten...	10
§ 2. Onderlingen	12
§ 3. Diakenen	12
Bylage	12
HOOFDSTUK V.	
Wet op de vacaturen. § 1. Het ontstaan van de vacaturen	13
§ 2. Voorziening in de dienst gedurende de vacaturen	15
§ 3. Voorziening in gevallen met vacaturen gelykstaande	16
§ 4. Verrulling der vacaturen	18
a. Vóór de beroeping	18
b. By de beroeping...	18
c. Bevestiging	21
Acte van bevestiging...	22
AANHANGSEL.	
a. Vorm van beroepsbrief	23
b. Vorm van acte van ontslag voor een verroepen predikant	23
c. Vorm van ontslag voor een predik. die emeritus is verkl.	24
d. Vorm van getuigschrift van zedelyk gedrag	24
HOOFDSTUK VI.	
Wet op de kerkelyke tucht. Algemeene bepalingen	24
§ 1. Wyze van handelen voor den kerke	28

	Blz.
§ 2. Wyze van handelen voor de comm. der algem. kerkverg.	30
§ 3. Wyze van handelen voor de algem. kerkvergadering	31

BYLAGE.

Kerkelyke fondsen	32
§ 1. Algemeen fonds	32
§ Gemeentefonds	32
§ 3. Predikants-weduwen fonds	33

AANHANGSEL.

A. Het officieel orgaan	35
B. Gedachtenisviering van de hervorming	35
C. Betrekking tot de andere kerkgenootschappen	35
D. Het Huwelyk	35

WETTEN EN BEPALINGEN

VOOR DE

Nederduitsch-Hervormde Kerk

IN DE

ZUID-AFRIKAANSCH E REPUBLIEK.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 1.—De Nederduitsch-hervormde kerk bestaat uit al de hervormde gemeenten in de Zuid-Afrikaansche Republiek. Hare belydenis staat uitgedrukt in de volgende formule: “de Nederduitsch-hervormde kerk in de Zuid-Afrikaansche Republiek grondt zich op de leer van den bybel, als Gods heilig woord; den Heidelbergchen catechismus; de 37 Artikelen der Nederlandsche geloofsbelijdenis en de 5 Dordtsche leer-regels, zooals die zyn vastgesteld in 1618 en 1619 te Dordrecht.”

Art. 2.—Tot de Nederd. herv. kerk alhier behooren zy, die op belydenis van geloof tot lidmaten zyn aangenomen; die, in andere landen of staten tot de Nederd. herv. kerk behoord hebbende, hier komen wonen en door deugdelyke bewyzen van hun lidmaatschap doen blyken; zy die in de Nederd. herv. kerk gedoopt zyn.

Art. 3.—Deze allen blyven tot de Nederd. herv. kerk behooren, zoolang zy niet door woord of daad ten duidelykste toonen zich van haar af te scheiden, of zoo lang zy zich der kerkelyke gemeenschap niet hebben onwaardig gemaakt.

Art. 4.—Het bestuur der Nederd. herv. kerk wordt uitgeoefend door kerkeraden; door de commissie der algemeene

afredende voorzitter constitueert de vergadering en doet het gebed. Tot het constitueren der vergadering wordt vereischt het vertoonen der geloofsbrieven.

Art. 7.—Er zal een scriba zyn, te benoemen uit de predikanten. Hy is belast met het houden der notulen der vergadering, met de uitgave der wetten en bepalingen, met de officiële correspondentien, met de bewaring der kerkelyke papieren en documenten.

Art. 8.—Er zal, zooveel mogelyk is, eenigen tyd te voren, aan den scriba der algem. kerkverg. kennis moeten gegeven worden van de voorstellen, die men in behandeling wenscht te nemen. Elk lidmaat der kerk heeft het regt voorstellen te doen aan de hoogste kerkelyke vergaderingen, doch alleen by wyze van verzoekschrift.

Art. 9.—De algem. kerkverg. stelt vast de wetten en bepalingen, welke voor de geheele Ned. herv. kerk verbindend zyn; van de veranderingen daarin gemaakt wordt door den scriba aan den Uitvoerenden Raad en Volksraad kennis gegeven; kennisgeving van de huishoudelyke bepalingen aan de algem. verg., commissie der algem. verg., Uity. Raad of Volksraad is niet noodig.

HOOFDSTUK II.

Commissie der algemeene kerkvergadering.

Art. 1.—Wanneer de algem. kerkverg. geene zitting houdt, zal er eene commissie der algem. kerkverg. bestaan, die jaarlyks byeenkomt op eene plaats door haar zelve te bepalen. Zy bestaat uit vyf leden, die ieder een secundus moeten hebben, namelyk uit den praeses en den scriba van de algem. kerkverg., benevens drie ouderlingen uit de algem. kerkverg. te benoemen. By afwezigheid van een der leden heeft de scriba het regt een plaatsvervanger te kiezen uit de leden der laatste algem. kerkverg.

Art. 2.—De commissie der algem. kerkverg. zal waken voor de uitvoering der kerkelyke wetten en besluiten, zal oordeelen en beslissen omtrent de beteekenis, bedoeling en

toepassing van artikelen der wet in voorkomende gevallen, alle onafgedane zaken in behandeling nemen, de verslagen ontvangen en in overweging nemen van de verschillende gemeenten en in het algemeen alle zaken waarnemen, die met den bloei en de handhaving der tucht in de Ned. herv. kerk in verband staan.

Art. 3.—De commissie der algem. kerkverg. doet verslag van het door haar verrigte by de algem. kerkverg., terwyl hare handelingen van kracht zyn, zoolang zy door de algem. kerkverg. niet zyn verworpen of gewygd.

Art. 4.—Indien eenig lid bezwaard is over eenige beslissing door de commissie der algem. kerkverg., kan hy zich beroepen op de algem. kerkverg., wier uitspraak beslissend is.

Art. 5.—De commissie der algem. kerkverg. heeft het regt om kerkelyke onderwyzers te examineren, consulenten te benoemen, kerkelyke grensscheidingen te maken, handopening te verleenen tot benoeming van kerkeraden by nieuw opgerigte gemeenten, godsdienstig onderwijs te bevorderen en om met bevoegde magten te corresponderen.

Art. 6.—De voorzitter van de commissie heeft het regt om eene buitengewone vergadering te beleggen, indien daartoe termen, door den praeses en scriba te beoordeelen, aanwezig zyn.

Art. 7.—Jaarlyks moet by de commissie der algem. kerkverg. verslag ingediend worden aangaande den toestand van iedere gemeente, door al de leden des kerkerads ondertekend, waarin de volgende vragen moeten beantwoord worden:

- A. Worden in uwe gemeente op zon- en feestdagen de gewone preekbeurten waargenomen?
- B. Wordt er ook, ten minste 12 malen in het jaar, gezet over den catechismus gepredikt, op de gewone tyden de lydensstoffen behandeld en worden er van tyd tot tyd belydenis-predikationen gehouden?
- C. Wordt ook het avondmaal 4 maal in het jaar gehouden?
- D. Worden er ook voorbereidings- en dankzeggings-leenen vóór en na het avondmaal gehouden?

- E. Wordt er ook geregeld catechisatie gehouden ter onderwyzing in de bybelsche-geschiedenis en in de geloofs- en zedeleer en zoo mogelijk ook in de kerkelyke geschiedenis?
- F. Worden er lidmaten op den bepaalden tyd aangenomen en wanneer is de tyd daartoe by u bepaald?
- G. Wordt er ook behoorlyk werk gemaakt van het herderlyk bezoeken der gemeente en byzonder der zieken?
- H. Heeft er jaarlyks eene geregelde aftreding plaats van ouderlingen en diakenen?
- I. Worden er notulen gehouden van de handelingen des kerkeraads?
- J. Hoe groot is gedurende dit jaar het getal zielen, lidmaten, gedoopten, aangenomenen, gehuwden?
- K. Komen de leden des kerkeraads getrouw ter kerk?
- L. Hoeveel zyn uwe inkomsten en uitgaven gedurende dit jaar?
- M. Welke zyn de kerkeigendommen?

Art. 8.—In eene vacante gemeente zal de consulent, wanneer hy dezelve bezoekt, het verslag voor de commissie opstellen.

HOOFDSTUK III.

§ 1. De kerkeraad.

Art. 1.—In elke gemeente zal een afzonderlyke kerkeraad zyn, bestaande uit den predikant of consulent, de ouderlingen en diakenen der gemeente.

Art. 2.—De ouderlingen en diakenen behooren te zyn lidmaten der gemeente, sedert 1 jaar in haar midden gevestigd, onberispelyk in belydenis en wandel, bekende voorstanders van de openbare godsdienst en geen tegenstrevers van kerkelyke verordeningen. De ouderlingen niet beneden de 35 jaren oud en de diakenen niet beneden de 25 jaren. De commissie der algem. kerkverg. is by magte, wegens byzondere redenen, op den leeftyd der ouderlingen uitzondering toe te laten.

Art. 3.—De kerkeraad bepaalt het getal der ouderlingen en diakenen en regelt dit naar de talrykheid en de uitgestrektheid der gemeente en den aard der combinatien. Het getal der ouderlingen is voor het minst aan dat der diakenen

gelyk. Buiten deze byzondere gevallen, door de commissie der algem. kerkverg. te beoordeelen, is het getal der ouderlingen en diakenen nergens minder dan 2.

§ 2. Verkiezing der kerkeraadsleden.

Art. 4.—De verkiezing van ouderlingen en diakenen geschiedt met geslotene briefjes. By de eerste stemming beslist de volstrekte meerderheid; by de tweede stemming de meerderheid. Indien men dan nog niet tot eene keus kan komen wordt het lot geworpen tusschen de 2, die de meeste stemmen op zich vereenigd hebben.

Art. 5.—In nieuwe gemeenten wordt de eerste benoeming van ouderlingen en diakenen gedaan door meerderjarige, niet bedeelde en niet onder censuur staande mans-lidmaten, onder de leiding van den consulent.

Art. 6.—De nieuw benoemde leden van den kerkeraad worden op 2 achtereenvolgende zondagen aan de gemeente voorgesteld en daarna geschiedt de bevestiging. Wanneer de stemming geschiedt door mans-lidmaten, is de voorstelling op 2 achtereenvolgende zondagen onnoodig.

Art. 7.—Ieder, die tegen de benoemden eenig bezwaar heeft, zendt schriftelyk zyne bedenkingen by den kerkeraad in. De kerkeraad beslist of de bezwaren gewigtig genoeg zyn om aan de commissie der algem. kerkverg. te worden opgezonden. Indien de bezwaren niet gewigtig genoeg zyn om aan de commissie der algem. kerkverg. te worden opgezonden, gaat men met de bevestiging voort.

Art. 8.—De tyd van benoeming en aftreding wordt bepaald by huishoudelyke bepaling, met dien verstande evenwel, dat eenig lid, na eenen diensttyd van 4 jaren, weer op nieuw gekozen, voorgesteld en bevestigd moet worden.

§ 3. Werkzaamheden van den Kerkeraad.

Art. 9.—De ambtspligten van de leden des kerkeraads zyn:

- A. Zorg te dragen voor hetgeen de openbare godsdienstoefening aangaat.

- B. Acht te hebben op het leven en de zeden van de leden der gemeente, de dwalenden terug te brengen, de tragen op te wekken, de ergerlyken liefdelyk te bestraffen, de tucht te handhaven en alles te doen, wat tot heil van zielen kan bevorderlyk zyn.
- C. De armen en vooral behoeftige weduwen en weezen te ondersteunen.
- D. Zorg te dragen voor de kerkelyke eigendommen.

Art. 10.—De kerkeraad bepaalt het getal, den tyd en de plaats der openbare godsdienstoefeningen, draagt zorg voor de geregelde bediening van doop en avondmaal, opdat zy aan hun doel beantwoorden en tot de meeste stichting der gemeente verstrekken, dat het heilig avondmaal telkens, na voorafgegane voorbereidingspredikatie, geregeld vier maal des jaars gehouden worde, dat de doopsbediening elke week, indien de talrykheid der gemeente het vordert, maar ook niet anders dan by de openlyke byeenkomsten, in tegerwoordigheid, zoo maar inner mogelyk, der beide ouders, op de meest indrukwekkende wyze plaats hebbe. Het doopen buiten zondag en aan huis zal den leeraar vrygelaten worden, wanneer hy daartoe noodzakelykheid vindt. Een onecht kind ten doop aangeboden, zal niet anders dan onder behoorlyke doopgetuigen den doop ontvangen, doch altyd met voorkennis van den kerkeraad der plaats, waar het kind gedoopt wordt. Kinderen boven de 7 jaar zullen niet worden gedoopt, maar moeten ongedoopt blyven tot dat zy beledenis van hun geloof zullen hebben afgelegd, en hieromtrent zal geene uitzondering worden toegelaten.

Art. 11.—De kerkeraad zorgt voor de afnemng van de beledenis des geloofs en de bevestiging van de nieuwe lidmaten in de gemeente, de kerkelyke inzegening des huwelyks, het geregeld indienen van attestatien der lidmaten, die van elders zyn ingekomen en het uitreiken van attestatien aan hen, die de gemeente met der woon willen verlaten.

Art. 12.—De bevestiging der lidmaten zal geschieden door den predikant, die in tegenwoordigheid der gemeente de navolgende vragen aan de aangenomenen doen zal:

- A. Geloof gy van harte de leer die gy hebt beleden.

- a. Hebt gy ook voorgenomen by die leer door Gods genade te blyven, de zonde te verzaken en een christelyk leven te leiden.
- c. Onderwerpt gy u aan het kerkelyk opzigt, en in geval gy u mogt ontgaan, aan de kerkelyke tucht.

Art. 13.—Aan den kerkeraad is opgedragen het houden van registers:

- a. Van gedoopten.
- b. Van lidmaten, zoowel die op belydenis des geloofs zyn aangenomen, als zy die eene attestatie hebben ingediend.
- c. Van kerkelyk in het huwelyk bevestigden.

Art. 14.—Een lid der gereformeerde gemeente hier te lande, wenshende weder opgenomen te worden, kan zich daartoe tot een der predikanten, ouderlingen, of diakenen wenden met verzoek, dat zyn wensch op de eerstvolgende kerkeradsvergadering worde beoordeeld of dat zoodanige zich ook schriftelyk tot den kerkeraad wende.

Art. 15.—Terwyl het lidmaatschap van de gereformeerde kerk alhier niet wordt erkend, zal ieder lidmaat van die kerk, wanneer hy tot de Nederd. herv. kerk wil overgaan, eenige vragen van den predikant en een of meer ouderlingen moeten beantwoorden en daarna op de gewone wyze als lidmaat der gemeente worden voorgesteld. De kerkeraden en predikanten zullen, zooveel mogelyk, zachtmoedigheid en wysheid gebruiken.

Art. 16.—Het beroepen van een predikant, de benoeming van ouderlingen en diakenen, de aanstelling met instructie, de schorsing en het ontslag van voorlezers en koster, het afvaardigen van de daartoe bevoegde leden naar de algem. kerkverg., het naauwkeurig byhouden der kasboeken en het bewaren van de eigendoms-bewyzen van goederen aan de kerk toebehoorende, dat alles behoort tot de werkzaamheden van den kerkeraad.

Art. 17.—De kerkeraad zorgt, met hulp der gemeente, voor eene behoorlyke woning van den predikant.

Art. 18.—De kerkeraad vergadert jaarlyks ten minste vier malen, by gelegenheid van het nachtmaal, en voorts zoo dikwyls als de omstandigheden het vereischen.

Art. 19.—Bezwaren tegen de leer van een predikant zullen schriftelyk ingediend en met duidelyke bewyzen gestaafd moeten worden.

Art. 20.—Elk lid des kerkerads zal zich beyveren om by het vernemen van kwaad gerucht tegen den predikant der gemeente, daarvan behooryk en spoedig opgave te doen voor den kerkerad der gemeente, en dat met het oog op de wanorde en de verwoesting, die de gemeente bedreigt, wanneer elk lidmaat der gemeente naar goedvinden den predikant zyner gemeente beoordeelen en ten toon stellen kan.

HOOFDSTUK IV. KERKELYKE BEAMBTEN.

§ 1. Predikanten.

Art. 1.—Als predikant in eenige gemeente der Nederd. herv. kerk in de Z. A. Republiek zal niemand worden toegelaten dan die aan eene wettige hoogeschool tot predikant is opgeleid, by eenig provinciaal kerkbestuur is toegelaten of langs een wettigen algemeen erkenden weg bevoegd is geworden tot de evangelie bediening.

Art. 2.—Wanneer by de commissie der algem. kerkverg. eenige twyfel bestaat aangaande den status van een candidaat of predikant, die van elders komende verlangt om als predikant der Nederd. herv. kerk in deze republiek te worden toegelaten, zoo heeft de commissie het regt om voorloopig den toegang tot de bediening aan zulken predikant of candidaat te ontzeggen, met bepaling tevens dat alleen op eene algem. kerkverg. over zoodanig verzoek zal worden beslist.

Art. 3.—Aan den predikant is opgedragen :

- A. De openbare verkondiging des evangeliums.
- B. Het bedienen van doop en avondmaal.
- C. De leiding der openbare godsdienst oefeningen.
- D. De huwelyks-inzegening.
- E. Het catechisatie-onderwys.
- F. Het afnemen van belydenis des geloofs in tegenwoordigheid van een of meer ouderlingen.

g. De herderlyke zorg.

h. Het besturen van de vergaderingen des kerkeraads.

Art. 4.—In de regeling van het getal, den tyd en de plaats der openbare godsdienst-oefeningen, maken zy geene verandering zonder toestemming des kerkeraads.

Art. 5.—In hunne geheele amtsbediening zich gedragende naar de kerkelyke reglementen en verordeningen, rigten zy zich voorts naar de tydelyke en plaatselyke behoefte der gemeente, zooveel noodig in overleg met den kerkeraad.

Art. 6.—In de herderlyke zorg voorzien zy, zoo noodig met raadpleging en hulp van den kerkeraad, vooral ook door getrouw huisbezoek en krankenbezoek.

Art. 7.—Het meer of minder volledig gebruik der doops- en avondmaalsformulieren moet worden overgelaten aan de bescheidenheid en wysheid van den predikant, met inachtneming van den toestand der gemeente.

Art. 8.—Aan den predikant wordt als eene verplichting opgelegd het prediken over den heidelbergischen catechismus, het behandelen der lydensgeschiedenis van Jezus Christus, het houden van belydenispredikationen, benevens de gewone voorbereidings- en nabetrachtings-leerredenen, voor en na het avondmaal.

Art. 9.—Geen leeraar zal, vooral op den dag des Heeren, in de gemeente van een anderen prediken, tenzy met kennisgeving aan den leeraar der gemeente, of by diens afwezigheid aan den kerkeraad, en gelden by die gelegenheid gecollecteerd zullen worden overgemaakt aan de kerkekas van zoodanige gemeente, doch aanschryving ontvangende van daarin niet voort te gaan, zal hy die aanschryving moeten gehoorzamen. In vacante gemeenten is de toestemming noodig van den consulent of van den kerkeraad.

Art. 10.—Iemand verkiezende een kind te laten doopen of aannemen by een anderen predikant zal zich van een schriftelyk verlof van den predikant zyner eigene gemeente moeten voorzien.

§ 2. Ouderlingen.

Art. 11.—Aan de ouderlingen is opgedragen :

- A. De behartiging der belangen van de openbare godsvereering.
- B. De bevordering en het toezigt op het godsdienst-onderwys.
- C. Het mede-toezigt op de leden der gemeente, inzonderheid door hun bezoek, zoowel indien zy daartoe worden verzocht in vereeniging met den predikant, als ook afzonderlyk naar plaatselyke regeling.
- D. Yverige medewerking met den predikant in alles wat aan de christelyke opbouwning der gemeente kan dienstig zyn.

§ 3. Diakenen.

Art. 12.—Aan de diakenen is opgedragen de meer byzondere zorg voor de armen der gemeente; daartoe zyn zy belast :

- A. Met het beheer der kas en kerkegoederen.
- B. Met de inzameling der liefdegaven.
- C. Met het besteden van dit een en ander tot het doel hetwelk de christelyke gemeente voor hare armen beoogt.
- D. Te dien einde ook met het geregeld bezoeken der armen.

Art. 13.—In alle gemeenten geschiedt dit alles in overleg met den predikant en de ouderlingen.

Art. 14.—De diakenen gaan de gemeente in het getrouw bywonen der openbare godsvereering voor.

—o—

B Y L A G E.

Art. 15.—De Nederd. Herv. kerk in de Z. A. Republiek acht het zich ten duren plicht, zooveel doenlyk in overeenstemming met het gouvernement alhier, gezond en degelyk onderwijs in de gemeenten te bevorderen, waartoe zy leeren, kerkeraads-leden en lidmaten ten sterkste opwekt om door gepaste middelen, zoo op de dorpen als in de districten, bakwame en godvreezende onderwyzers te verkrygen.

Art. 16.—Aan lidmaten naar elders verhuizende wordt de navolgende attestatie ter hand gesteld :

HEIL DEN LEZER!

Ik ondergeteekende predikant by de Nederduitsch-hervormde gemeente certificeer by deze, dat uit het lidmaten register van gemelde gemeente blykt dat, na voorafgaande geloofsbelydenis tot lidmaat van gemelde gemeente is aangenomen.

N. N., Predikant.

Op de afgegeven attestatie zal worden gezet, dat men verplicht is dezelve binnen 6 maanden in te dienen in de gemeente, naar welke men zich begeeft en dat dezelve na 1 jaar en 6 weken niet meer geldig zal zyn.

HOOFDSTUK V.

WET OP DE VACATUREN.

§ 1. Het ontstaan van de vacaturen.

Art. 1.—De vacature van eene predikants-plaats ontstaat door het overlyden, het vertrek, het emeritaat, den vrywilligen afstand en het ongevraagd ontslag of de ontzetting van hem die ze bekleedt.

Art. 2.—Van het overlyden van den predikant geeft de kerkeraad onverwyld kennis aan den scriba van de commissie der algem. kerkverg., met opgave of de overledene eene weduwe of minderjarige en nog niet tot onafhankelyk bestaan gekomene kinderen nalaat, welke de mededeeling doet aan den Hoog-Ed. Uity. Raad.

Art. 3.—Het overlyden van den predikant, nalatende eene weduwe of minderjarige en nog niet tot onafhankelyk bestaan gekomene kinderen, doet de vacature ontstaan voor een geheel jaar, terwyl aan deze naastbestaanden het regt wordt toegekend om de inkomsten van de vacerende predikants-plaats (het genot van inwoning in de pastorie of van huishuur daaronder begrepen), gedurende dit tydvak, met en boven het sterfkwartaal geheel en onbezwaard te genieten.

Art. 4.—Meerderjarige kinderen van den predikant en alle by hem inwonende bloed- en aanverwanten zyn gedurende 3 maanden, te rekenen van den tyd des overlydens, geregtigd tot het genot van pastorie en al de overige inkomsten van de standplaats.

Art. 5.—Een predikant naar elders vertrekkende wordt door den kerkeraad, onder voorzitting van den consulent, van zyne betrekking tot de gemeente ontslagen. Aan den alzoo ontslagen predikant wordt eene acte afgegeven ingericht overeenkomstig het by dit reglement gevoegd formulier A. De schadeloosstelling van den consulent voor de kosten aan zoodanig ontslag verbonden komt ten laste der roepende gemeente.

Art. 6.—Indien een predikant komt te overlyden na zyn ontslag en voor zyne bevestiging in den loop der maand waarin dit ontslag heeft plaats gehad, dan wordt hy gerekend nog te behooren tot de gemeente die hy verliet, doch heeft zyn overlyden plaats na het einde der maand waarin hy werd ontslagen, dan wordt hy gerekend te behooren tot de gemeente die hem riep. Op beide gevallen is het bepaald by Art. 3 en 4 van toepassing.

Art. 7.—By ontslag van de betrekking tot de gemeente, ten gevolge van verkregen emeritaat of vrywilligen afstand van de dienst, wordt gehandeld als in Art. 5 is geregeld, doch wordt de acte ingerigt naar het formulier C en de kosten der handelingen gedragen door hem ten wiens behoeve zy plaats vindt.

Art. 8.—De weduwe van eenen in dienst zynde overleden predikant geniet van wege het gouvernement een pensioen van £75.—'sjaars, benevens eene toelage uit het predikants weduwen-fonds, welke toelage zal worden berekend naar den staat der geldmiddelen van het fonds en door de commissie der algem. kerkverg. zal worden bepaald.

Art. 9.—Wanneer een predikant door ligchaams-ongesteldheid gedwongen wordt zyn emeritaat aan te vragen, 't welk hem gegeven wordt "salvo honore et stipendio" (dat is: eervol ontslag met behoud van aanspraak op pensioen), is hy gerechtigd tot een pensioen van gouvernementswege, gelijkstaande met $\frac{2}{3}$ van het tractement, dat hy als predikant in werkelyke dienst heeft genoten.

Art. 10.—In eenig ander geval van pensionering, waarin door deze wet niet wordt voorzien en waarin voorziening

noodig geacht wordt, zal de commissie der algem. kerkverg. zoodanige voorstellen aan het gouvernement rigten als haar noodzakelyk en billyk zal voorkomen.

Art. 11.—In geval van ongevraagd ontslag en ontzetting uit de dienst geeft de algem. kerkverg. terstond kennis aan den kerkeraad, den consulent en den Uitvoerenden Raad.

§ 2. Voorziening in de dienst gedurende de vacature.

Art. 12.—In vacante gemeenten is al het leeraars en herderswerk opgedragen aan den consulent.

Art. 13.—Voor elke gemeente wordt een consulent benoemd, ten einde in voorkomende gevallen als zoodanig naar het reglement op te treden.

Art. 14.—De benoeming der consulenten geschiedt door de commissie der algem. kerkverg. op voordragt van den kerkeraad der vacante gemeente.

Art. 15.—De consulent aanvaardt zyne betrekking in de vergadering des kerkeraads, die onder zyne voorzitting tot ontbinding der betrekking van den predikant tot de gemeente wordt gehouden of anders in eene vergadering, die hy belegt, zoodra hy het berigt ontvangen heeft van het overlyden, het ongevraagd ontslag, de schorsing of afzetting uit de dienst van den predikant.

Art. 16.—In de vergadering, in Art. 15 vermeld, wordt het archief, gewoonlyk onder den predikant berustende, overgenomen door den kerkeraad onder behoorlyke inventaris. Het archief wordt nedergelegd in eene verzekerde bergplaats, voorzien van twee verschillende sloten, waarvan de sleutels de eene by den consulent, de andere by een van de ouderlingen bewaard blyven.

Art. 17.—De consulent bekleedt in de vacante gemeente geheel en al de plaats van pastor loci; zyne toestemming wordt gevorderd tot alle handelingen in de gemeente, welke buiten de predikdienst in het herders- en leeraarswerk begrepen zyn.

Art. 18.—Niet dan om zeer dringende redenen en niet buiten schriftelyk door den consulent verleende toestemming

vergadert de kerkeraad in zyne afwezigheid. In zoodanige gevallen neemt deze alleen besluiten omtrent de zaken tot welker behandeling zy belegd is, en zonder zyne goedkeuring wordt aan geen der besluiten gevolg gegeven.

Art. 19.—De consulent regelt in overleg met den kerkeraad de waarneming van het herderlyk werk.

Art. 20.—By elk verschil tusschen den kerkeraad en den consulent wordt de beslissing ingeroepen van de commissie der algem. kerkverg.

Art. 21.—De consulent wordt voor zyne gewone werkzaamheden, in Artt. 15, 17 en 19 vermeld, als ook voor het bywonen der gewone kerkvergaderingen schadeloos gesteld alleen door den kerkeraad, met uitzondering van de kosten, die, volgens Art. 5, de roepende gemeente verplicht is te vergoeden.

Art. 22.—De kerkeraad, buitengewoon de tegenwoordigheid van den consulent verlangende, zendt hem eene schriftelyke uitnoodiging en verzekert hem de vergoeding der onkosten van het verblyf met en van de heen- en wederreis.

Art. 23.—De kerkeraad draagt zorg voor de goede ontvangst en huisvesting van den consulent of overige predikanten, wanneer zy in het belang der vacerende gemeente overkomen.

§ 3. Voorziening in gevallen met vacaturen gelyk staande.

Art. 24.—In geval de predikant zyne gemeente verlaten heeft, zonder in zyn dienstwerk te hebben voorzien, geeft de kerkeraad hiervan ten spoedigste kennis aan de commissie der algem. kerkverg. Zoo het bestuur, na onderzoek, daartoe termen vindt, verklaart het aan den consulent, dat de gemeente in haren tegenwoordigen toestand als eene hulpbehoevende beschouwd en dat met haar als met eene vacante gemeente moet gehandeld worden, volgens de bepalingen van Artt. 15 en 33. Indien zoodanige toestand onverhoopt langer dan een half jaar blyft bestaan, beoordeelt de commissie der algem. kerkverg., in overleg met den kerkeraad, hoe verder zal gehandeld worden, en wordt inmiddeis in de dienst by voortdoring op dezelfde wyze voorzien.

Art. 25.—Bevindt een predikant door langdurige ziekte zich buiten staat zyn dienstwerk te verrigten en kan hy zelf de vereischte hulp zich niet verschaffen, dan geeft de kerkeraad, op zyn verzoek, of anders hy zelf, met mededeeling aan dit collegie, hiervan kennis aan de commissie der algem. kerkverg., hetwelk alsdan, overeenkomstig het bepaalde in Art. 34, handelend optreedt. Ten aanzien der kosten wordt met de omstandigheden te rade gegaan.

Wanneer by de commissie der algem. kerkverg. door den kerkeraad eener gemeente bezwaar wordt ingebracht wegens ongeschiktheid van haren predikant tot het verrigten van zyn dienstwerk, uithoofde van gekrenkte geestvermogens, of wanneer dat bestuur buitendien grond heeft om zoodanigen toestand te vermoeden, benoemt het eene commissie uit zyn midden, om op de plaats zelve het noodige onderzoek in te stellen. Blykt het alsdan dat dit bezwaar of vermoeden gegrond is, zoo wordt de predikant door de commissie der algem. kerkverg., op zyn verzoek of by weigering of onbekwaamheid om zulk een verzoek te doen, na bekomen attest van een geneeskundige, op eervolle wyze, met behoud van zyn tractement, voor een half jaar van zyn dienstwerk ontheven, hetwelk alsdan door den consulent wordt waargenomen. Na verloop van een half jaar onderzoekt de commissie der algem. kerkverg. of de predikant weder tot het verrigten van zyn dienstwerk kan worden toegelaten. Indien het bestuur hiertoe geene vryheid vindt en de hoop op herstel nogtans niet geheel verloren is, ontheft het den predikant van zyne dienst voor den tyd van een geheel jaar. Voor de dienst wordt inmiddels op de wyze als vroeger gezorgd. Wanneer na den eersten termyn de hoop op herstelling geheel is verdwenen of de krankzinnigheid na den laatsten termyn voortduurt, gaat het bestuur tot handelen over, om een eervol ontslag te verleen en aan den lydenden predikant, overeenkomstig de bepalingen van de wet op het gevraagde ontslag.

Art. 26.—Ingeval van schorsing van een predikant, geeft de commissie der algem. kerkverg. daarvan kennis aan den consulent, opdat in de dienst der gemeente als in die eener vacature worde voorzien. Die dienst wordt vergoed en met

het overschot van het tractement wordt gehandeld overeenkomstig de bepalingen van het reglement voor kerkelyk opzigt en tucht.

§ 4. Vervulling der vacature, BEROEPING.

A. VÓÓR DE BEROEPING.

Art. 27.—Op verzoek aan den kerkeraad doet de commissie der algem. kerkverg. by den Uitv. Raad aanvraag om handopening, opdat de beroeping, tot welke de kerkeraad ter vervulling der vacature wenscht over te gaan, kunne geschieden met aanbieding van het gewone tractement en verdere voordeelen van 'slands wege, en voert daarby de gronden aan, waarop zyn verlangen rust, om de vacature op dezelfde wyze te doen vervuld worden.

Art. 28.—De aanvraag, op verzoek des kerkeraads, geschiedt, zoodra het gebleken is, dat de vacature zal ontstaan. Waar een jaar van gratie is ingetreden, wordt met de aanvraag gewacht tot op 6 maanden vóór dat het zal geeindigd zyn.

Art. 29.—De toebereidselen tot de beroeping vangen tydig aan. Wanneer een predikant naar elders vertrokken is, wordt het doen van eene nieuwe beroeping, in verband met Art. 6, verdaagd tot na zyne bevestiging of tot na den afloop dier maand in welke hy van zyne betrekking tot de gemeente is ontslagen.

B. BY DE BEROEPING.

Art. 30.—De beroeping van predikanten geschiedt door den kerkeraad vereenigd met de oud-kerkeraadsleden der gemeente.

Art. 31.—Om beroepen te worden in de Nederd. herv. kerk te dezen lande zyn al hare predikanten en hare candidaten tot de heilige dienst, die, wanneer de beroeping wordt uitgebragt, den leeftyd van 22 jaren bereikt en by eene wettig erkende instelling van hooger onderwijs hunne opleiding

ontvangen en voltooid hebben, in het algemeen bevoegd. Zie verder de Artikelen, "Hoofdstuk : Predikanten."

Art. 32.—Door den kerkeraad wordt de beroeping, zoodra zy is uitgebragt, aan den beroepene bekend gemaakt, hetwelk geschiedt door de uitvaardiging van een wettigen brief, ingerigt naar het formulier A, aan de wet annex.

Art. 33.—De kerkeraad doet den beroepsbrief gepaard gaan met eene officieele opgave van de inkomsten aan de standplaats verbonden. Veranderingen in de inkomsten worden door den kerkeraad niet gemaakt of gedoogd zonder toestemming van de commissie der algem. kerkverg.

Art. 34.—Van het ontvangen van den beroepsbrief wordt aan den kerkeraad, die hem heeft toegezonden, onverwyld door den beroepene berigt gegeven. Zoo spoedig mogelyk legt hy omtrent de aanneming of afwyzing van die op hem uitgebragte beroeping eene stellige schriftelyke verklaring over. Indien noodig, kan de kerkeraad eene termyn vaststellen, binuen welken de beroepene een antwoord geven moet.

Art. 35.—Zoodra het berigt van afwyzing ontvangen is, wordt het werk der beroeping ten spoedigste hervat.

Art. 36.—De beroepene, indien hy verklaard heeft de beroeping aan te nemen, wordt op 3 achtereenvolgende Zondagen aan de gemeente voorgesteld, ten einde de bevoegden, zoo zy wettige bezwaren mogten hebben, in de gelegenheid te stellen, om die tegen hem in te brengen.

Art. 37.—Tot het inbrengen van bezwaar tegen den beroepene zyn alleen bevoegd de niet onder censuur staande manslidmaten der roepende gemeente. De bezwaren houden in bepaalde beschuldiging, de evangelie-bediening of den wandel van den beroepene betreffende, voorzien van duidelyke en deugdelyke bewyzen. Zy worden schriftelyk en onderteevend, uiterlyk op den tweeden dag na de derde afkondiging, overgelegd by den kerkeraad.

Art. 38.—De acte van beschuldiging wordt met de daarby overgelegde stukken door den kerkeraad onverwyld opge-

zonden naar den praeses van de commissie der algem. kerkverg., die aanstonds de commissie oproept, om over die zaak te handelen en wel overeenkomstig het reglement van kerkelyk opzicht en tucht. Zoodra de beslissing genomen is, wordt daarvan aan den kerkeraad kennis gegeven.

Art. 39.—Wanneer binnen den gestelden termyn geene beschuldigingen zyn ingebracht of de ingebragte by einduitspraak niet gegrond of gewigtig genoeg geoordeeld zyn, wordt de beroeps-brief met al de daartoe noodige bescheiden door den kerkeraad aan de commissie der algem. kerkverg. toegezonden tot het bekomen van kerkelyke goedkeuring.

Art. 40.—De vereischte bescheiden zyn: afschrift van de aan den beroepenen toegezondene opgave der inkomsten; getuigschrift van zedelyk gedrag aan den beroepene afgegeven door den kerkeraad waartoe hy behoort.

Art. 41.—By den beroeps-brief van een candidaat wordt daarenboven zyne acte van toelating overgelegd, alsmede attestatie van goed zedelyk gedrag van den kerkeraad zyner woonplaats, terwyl tevens bepaald wordt, dat geen candidaat bevestigd zal worden in de evangelie-bediening, voor en aler hy by den scriba van de commissie der algem. kerkverg. eene formule onderteekend heeft, waarin hy belooft getrouw en opregt de leer van de Nederd. herv. kerk te prediken, en welke formule van den navolgenden inhoud is:

“Wy ondergeteekenden predikanten van de Nederd. herv. kerk in de Z. A. Republiek, verklaren in goeden gemode de leer, welke overeenkomstig Gods heilig woord vervat is in de formulieren van eenigheid der Nederd. herv. kerk, namelyk de Nederl. geloofsbelydenis, de Heidelbergsehe catechismus en de Dordtsche leerregels hartelyk te omhelzen en getrouw te zullen leeren, belovende ons in alles overeenkomstig onze kerkelyke reglementen stiptelyk te zullen gedragen, ons onderwerpende aan het oordeel der bevoegde kerkelyke besturen alhier, indien daartegen door ons mogt gehandeld worden. De onderteekenaar van dit reglement verklaart door zyne handteekening, dat hy de leer, die in bovengenoemde formulieren vervat is, gelooft overeenkomstig Gods heilig woord te zyn.

N. B. Elk predikant van buiten inkomende, die wenschet zich beroepbaar te stellen als predikant by de Nederd. herv. gemeenten alhier, moet zich onderwerpen aan dezelfde legitimatie als bovengemeld.

Art. 42.—Nadat de vereischte stukken in orde bevonden zyn, wordt de kerkelyke goedkeuring van de beroeping door den praeses en scriba der commissie, namens de commissie der algem. kerkverg. verleend.

Art. 43.—Van de kerkelyke goedkeuring der beroeping geeft de scriba van de commissie der algem. kerkverg. kennis aan den Uitv. Raad, ten einde van dit bestuur het bewys te mogen ontvangen, dat de beroepene wettiglyk gerechtigd is tot het genot van lands tractement en de andere voordeelen van lands wege. Het gevraagde bewys van wege den Uitv. Raad door den scriba der commissie ontvangen, wordt onmiddelyk aan den beroepene toegezonden, met kennisgeving aan den kerkeraad der roepende gemeente.

Art. 44.—De noodzakelyke kosten, welke in overeenstemming met de bepalingen in dit reglement veroorzaakt worden door de beroeping, het vertrek en het vervoer van den beroepen leeraar met huisgezin en goederen, komen ten laste der roepende gemeente.

Indien een predikant de aanbieding van eene evangeliebediening naar elders of eene andere betrekking aanneemt binnen den tyd van 2 jaren na den dag zyner bevestiging op zyne tegenwoordige standplaats, of indien hy zyne betrekking binnen dien tyd vrywillig nederlegt, rust op hem de verplichting om, desgevorderd, de tot vergoeding der kosten uitbetaalde gelden terug te geven.

C. BEVESTIGING.

Art. 45.—De bevestiging van den beroepen predikant heeft zoo spoedig mogelyk plaats na het ontvangen van het bewys in Art. 43 vermeld.

Art. 46.—De beroepen predikant levert vóór de bevestiging, de acte van ontslag uit de betrekking tot zyne vorige gemeente, by den kerkeraad zyner nieuwe gemeente in.

Art. 47.—De bevestiging is het werk van den consulent als den pastor loci vervangende. Desverkiezende en daartoe verzocht, wordt deze plegtige handeling door hem afgestaan aan een ander predikant, doch wordt de tegenwoordigheid van den consulent of een der leden van de commissie der algem. kerkverg. vereischt.

De consulent of een der leden van de commissie in zyne plaats gezonden zynde komen voor het werk der bevestiging van wege de gemeente reis- en vacatie-gelden toe.

Art. 48.—De bevestiging van candidaten geschiedt alleen met oplegging der handen.

Art. 49.—De scriba van de commissie der algem. kerkv. verleent in naam der algem. kerkverg. aan den als predikant bevestigden candidaat eene door hem als zoodanig geteekende qualificatie in forma ter vervulling van al de deelen der heilige bediening. naar dit formulier :

ACTE VAN BEVESTIGING.

Aan den scriba der algem. kerkverg. vertoond zynde de acte van toelating tot de predikdienst van wege gedagteekend aan den eerw. heer verleend, en zyn eerw. op den de formule van legitimatie onderteekend hebbende, dus ook de wetten der Nederd. herv. kerk van de Z. A. Republiek ; het voorts gebleken zynde dat zyn eerw. het beroep van de gemeente te aangenomen heeft en door den consulent dier gemeente den predikant berigt gedaan zynde, dat de bevestiging met oplegging der handen door den wel-eerw. in de gemeente is geschied op den, zoo is het dat door den ondergeteekende in naam en van wege de algem. kerkverg. van de Nederd. herv. kerk in de Z. A. Republiek, aan den wel-eerw. heer deze acte van bevestiging wordt uitgereikt.

De algem. kerkverg. verlangt van den bevestigde, dat hy zyn evangelie-werk in al zyne deelen van prediken, catechiseren, bedienen van doop- en avondmaal en wat er verder toe behoort, overeenkomstig Gods heilig woord en de verordeningen der Nederd. herv. kerk in de Z. A. Republiek zal verrigten ; dat hy dat doen zal zoo als een getrouw herder en leeraar, die ook sticht door woord en wandel, betaamt, opdat de zalige uitwerkingen van het evangelie onder des Heeren zegen bevorderd worden. De algem. kerkverg. verlangt, dat de gemeente, welke hy ten herder en leeraar is gegeven, hem die eere en liefde en dat vertrouwen, hetwelk hy om zyns werks wille verdient, zal betoonen, voor beiden daartoe de uitgebreidste wenschen en gebeden outboezemende.

Gegeven

N. N., scriba der commissie
van de algem. kerkverg.

Art. 50,—Binnen eene maand na de bevestiging geeft de consulent het archief in eene kerkeraadsvergadering over.

De scriba van de commissie der algem. kerkverg. doet de vervulling der vacature onmiddelyk ter kennis komen van den Uitv. Raad.

A A N H A N G S E L.

A. Vorm van den beroepsbrief.

De kerkeraad der Nederd. herv. gemeente te heden wet-
tig byeengekomen ten einde der beroeping van een herder en leeraar
naar de kerkelyke reglementen, heeft goed gevonden te beroepen,
gelyk hy beroept by deze, tot herder en leeraar dezer gemeente den
weleerw. heer predikant te of den eerw. cand. tot
de heilige dienst, en zulks op zoodanig tractementen en emolumenten
als aan deze standplaats verbonden en in annex opgave vermeld zyn.

De kerkeraad de beroeping ter kennis van den wel-eerw.
predikant te of den eerw. brengende, verlangt dat
hy deze beroeping bereidvaardig aanneme en na de approbatie van
het daartoe beoogde kerkelyk gezag en het noodige bewys van den
Uitv. Raad, ten aanzien der gelden van 's lands wege aan de stand-
plaats verbonden, gekregen te hebben, ten spoedigste tot deze ge-
meente overkome, om door leer en voorbeeld, bestuur en opzicht
alles te doen, wat een herder en leeraar, overeenkomstig Gods hei-
lig woord, volgens de verordeningen der Nederd. herv. kerk alhier
betaamt; inzonderheid door het verkondigen van het evangelie, het
bedienen van den h. doop en van het h. avondmaal, op de by de
gemeente vastgestelde tyden, het vertroosten der kranken, het be-
zoeken der gemeente leden aan hunne huizen, en door het onderwy-
zen van de bybelsche en kerkelyke geschiedenis en van de geloofs-
en zedeleer van de christelyke godsdienst in catechisatie gedurende
het jaar wekelyks te houden, terwyl de kerkeraad wederkeerig al
die achting, liefde en medewerking belooft, welke den regtgeaarden
evangelie-dienaar toekomt.

Gedaan in onze vergadering te den

De kerkeraad der Nederd. herv. gemeente,
N. N.

B. Vorm van de acte van ontslag van kerkeraad en gemeente voor een verroepen predikant.

De kerkeraad der Nederd. herv. kerk te gezien hebbende
de stukken betrekkelijk de beroeping van den wel-eerw.
herder en leeraar van deze gemeente, tot herder en leeraar van de
gemeente te, ontslaat hem op zyn verzoek by deze op eene
vereerende wyze van alle betrekkingen op kerkeraad en gemeente

te dezen plaats en wenscht hem van harte toe, dat hy in zyne nieuwe betrekking met de meeste vrucht moge arbeiden aan de zaak van het christendom en steeds Gods beste zegeningen tot tydelyk en eeuwig heil geniete.

Den

De kerkeraad der Nederd. herv. gemeente te

C. Vorm der acte van ontslag uit de dienst der gemeente voor een predikant die emeritus is verklaard, of die zyne dienst nederlegt.

* De kerkeraad der Nederd. herv. gemeente gezien hebbende de stukken betrekkelyk het emeritaat van den wel-eerw. herder en leeraar alhier, of verstaan hebbende het voornemen van den wel-eerw. om zyne dienst als herder en leeraar alhier neder te leggen, ontslaat hem by deze op eene vereerende wyze van zyne dienst in deze gemeente, en wenscht hem van harte toe, dat de rust van zyn dienstwerk hem nuttig en genoegelyk moge zyn, en hy steeds Gods beste zegeningen tot tydelyk en eeuwig heil geniete.

De kerkeraad der Nederd. herv. gemeente te

D. Vorm van het getuigschrift van zedelyk gedrag voor den verroepen predikant.

De kerkeraad der Nederd. herv. gemeente van gezien hebbende het verzoek van den wel-eerw. herder en leeraar van de Nederd. herv. gemeente te houdende aanvrage om een getuigschrift aangaande zyn zedelyk gedrag, ten einde te dienen ter zake der kerkelyke approbatie van zyn beroep naar getuigt by deze naar waarheid, dat hy gedurende zyn verblyf in ons midden zich onberispelyk in leer en wandel en op eene den evangelie-dienaar waardige wyze heeft gedragen, waarom wy hem, medebroeder, die onze achting verdient, aan het kerkelyk bestuur van aanbevelen.

Gegeven te den

De kerkeraad der Nederd. herv. gemeente.

HOOFDSTUK VI.

WET OP DE KERKELYKE TUCHT.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 1.—De kerkelyke tucht wordt uitgeoefend door den kerkeraad, de commissie der algem. kerkverg., en de algem. kerkverg.

Art. 2.—Kerkelyk opzigt en tucht wordt uitgeoefend tot handhaving der godsdienst, tot zuiverheid der zeden, tot het inachtnemen der kerkelyke wetten en verordeningen, vooral ook om te letten op de ambtsverrigtingen en den wandel dergenen, wier leer en gedrag als kerkelyke ambtenaren op de gemeenten een meer regtstreekschen invloed uitoefenen. En daar de uitoefening van kerkelyk opzigt en tucht moet bestaan in een godsdienstig en zedelyk toezigt, zoo moeten de leden van kerkelyke vergaderingen zich meer als opzieners dan als regters beschouwen en den toon en de houding der burgerlyke regtspleging zooveel mogelyk vermyden.

Art. 3.—De kerkelyke besturen houden in het oog, dat haar toezigt gaat niet slechts over zoodanige wanbedryven, welke de burgerlyke overheid straft, maar ook over allerlei wangedrag, alles wat aandruischt tegen het avondmaalsformulier en al wat aanloopt tegen de beloften by den doop, by het lidmaat worden en by de huwelyksverbindtenis, dat alles wat de goede orde kan verstoren en vergrypingen van opzieners der gemeente in hunne ambtsbediening, nalatigheden in hun gewigtig dienstwerk, misbruik van magt, byzonder strafbaar zyn, gelyk ook, dat vooral onderscheid gemaakt moet worden tusschen enkele misstappen en doorgaande onzedelykheid, dat vooral moet gelet worden op verzwarende en verzachtende omstandigheden, alsmede op de hardnekkigheid in het ontkennen en tegenstreven, of ook de ootmoedigheid in het belyden en onderwerpen dergenen die gestraft moeten worden.

Art. 4.—Elk niet onder censuur staand lidmaat der gemeente heeft het regt tot het doen van aanklagte, die schriftelyk moet worden ingeleverd, doch moet zich houden aan de kerkelyke wetten en is verpligt om in persoon te verschynen zonder door eenig zaakgelastigde te worden ondersteund.

Art. 5.—Commissien, aan welke het onderzoek is opgedragen, zullen, behalve in kerkeraads vergaderingen, schriftelyk verslag opmaken, waarby tevens eene duidelyke opgave en ontwikkeling der zaak, de bewyzen voor en tegen in haar gewigt moeten worden voorgesteld.

Art. 6.—In de kerkelyke vergaderingen wordt over alle op het kerkelyk opzigt betrekking hebbende zaken by volstrekte meerderheid van stemmen door de tegenwoordig zynde leden besloten, zullende echter geene uitspraak worden gedaan, tenzy ten minste twee derde der leden van de vergadering tegenwoordig zyn.

Art. 7.—De uitspraken der kerkvergaderingen zullen kortelyk moeten inhouden de gronden en de Artikelen der kerkelyke verordeningen waarop zy steunen.

Art. 8.—Leden van de kerkel. vergaderingen mogen niet oordeelen over zaken waarin of zy zelve of hunne vrouwen of personen, welke hun in de twee eerste graden van bloedverwantschap of zwagerschap bestaan, zyn betrokken, noch over zaken waaromtrent zy reeds als leden eener mindere vergadering uitspraak hebben gedaan. In de genoemde gevallen moeten zoodanige leden, gedurende de behandeling der zaak, afwezig zyn. Zoo de vergadering daardoor tot beneden twee derde van hare leden mogt verminderd worden, zal de zaak tot eene volgende byeenkomst worden verschoven. By de kerkeraden zal uit de laatst afgetreden leden des kerkeraads het ontbrekend getal door de vergadering worden aangevuld.

Art. 9.—Kerkel. vergaderingen kunnen de voor haar verschynende getuigen hunne getuigenis doen bekrachtigen door een toestemmend antwoord van hen te vorderen op de navolgende vraag: "belooft gy als in de tegenwoordigheid van den heiligen God, dat gy ondubbelzinnig en opregt de waarheid zult spreken, hetzy in de verklaringen die gy aflegt, hetzy in de antwoorden die gy geven zult"?

Art. 10.—Als een geroepen getuige niet verschynt of ongenegen is zyne getuigenis behoorlyk af te leggen, dan zal hy (indien een lid der kerk) zich aan kerkelyke straf kunnen schuldig maken.

Art. 11.—Elk die voor eene kerkel. verg. geroepen wordt moet buiten wettige verhindering in persoon verschynen.

Art. 12.—Indien iemand wegens bezwaar tegen hem voor eene kerkel. verg. wordt geroepen, zal hem daarvan schrif-

telyk worden kennis gegeven en de dag en het uur bepaald waarop hy moet verschynen, en zoo hy na 2 malen tot 2 onderscheidene zittingen te zyn opgeroepen niet verschynt, noch wettige redenen voor zyne afwezigheid inbrengt, zal geene verdediging worden afgewacht en over het ingebragte bezwaar naar bevinding worden geoordeeld.

Art. 13.—De onvermydelyke kosten welke de behandeling eener zaak voor eene kerkel. verg. mogt veroorzaakt hebben, zullen, nadat derzelve berekening door de verg. is nagezien en goedgekeurd, komen ten laste van hem, die by de uitspraak is schuldig verklaard of in het ongelyk is gesteld, tenzy er gewigtige redenen mogten bestaan om de twistenden wederzyds hunne kosten te doen dragen.

Iemand als klager in eene kerkel. verg. optredende zal, op hare vordering, verplicht zyn, ten genoegte der verg., borg te stellen voor de betaling der kosten, ingeval hy by de einduitspraak tot de betaling moet verwezen worden.

Art. 14.—Geene kosten kunnen evenwel in rekening gebragt en geleden worden, dan :

- A. De reiskosten van commissien der kerkel. collegien wanneer zy zich om eenige zaak van hunne woonplaats, buiten den tyd der gewone zitting, hebben moeten verwyderen, gerekend voor ieder uur afstands heen en terug te zamen 4s. voor ieder lid.
- B. De verblyfkosten voor kerkel. collegien zyn bepaald tegen 5s. iederen dag en 5s. iederen nacht voor elk lid. Om voor een tweeden dag te kunnen vorderen, moeten zy niet minder dan 6 uren den eersten dag zyn werkzaam geweest, tenzy het volkomen wordt aangewezen, dat men de behandeling der zaak op den eersten dag niet heeft kunnen voortzetten.
- C. De reiskosten van getuigen die zich een afstand van 1 uur en daarboven van hunne woonplaatsen hebben moeten verwyderen, berekend tegen 4s. voor ieder uur afstands heen en terug te zamen. De verblyfkosten moeten worden berekend naar billykheid.
- D. De kosten van het copïeren van processtukken voor kerkel. collegien en van die door de belanghebbenden zyn gevraagd, berekend tegen 6d. van elke bladzyde in folio, bevattende niet minder dan 20 regels, ieder van hen ten minste 12 lettergrepen.

- E. Alle briefporten voor kerkel. collegien, hunne commissien of leden, ter zake dienende.
- F. De bezoldiging van bode en bedienden voor hunne diensten by buitengewone byeenkomsten of commissien, ten bedrage van 10s. per dag en 5s. voor een halven dag.

Art. 15.—Voor zoover de kosten by het vorig Art. vermeld door de kerk moeten gedragen worden, zal daarvan een gespecificeerden staat, door den secretaris van het collegie met de zaak belast opgemaakt, worden ingezonden aan den kerkeraad dier gemeente, welke de kosten moet dragen.

Art. 16.—Kosten volgens Art. 13 ten laste van een bezwaarde gebragt, worden door den secretaris van het collegie dat de uitspraak deed, tegen quitantie ontvangen en verantwoord aan wien zulks behoort.

Art. 17.—De wyze waarop voorschot van gelden, waar dit tot onderzoek eener zaak mogt noodig zyn, gedaan of bekomen wordt, blyft in ieder byzonder geval aan de regeling van het betrokken collegie overgelaten.

Art. 18.—Iedere kerkel. verg. zal, op aanvraag der hogere, moeten verzenden al de stukken of afschriften daarvan, welke gediend hebben in eene voor haar behandelde zaak, waaromtrent hooger beroep is gedaan, zulks verkiende met byvoeging eener nadere ontwikkeling van de gronden der door haar gedane uitspraak.

§ 1. Wyze van handelen voor den kerkeraad.

Art. 19.—Aan de tucht des kerkerzaads zyn onderworpen de lidmaten zyner gemeente. De kerkeraad is onbevoegd om beshissing te nemen ten aanzien van bezwaren tegen dienstdoende en emeriti predikanten, ouderlingen en diakenen.

Art. 20.—Ieder niet onder censuur staand manslidmaat der kerk is bevoegd by den kerkeraad zyner gemeente, by onderteekeud geschrift, bezwaren in te brengen tegen den handel en wandel van een lidmaat derzelfde gemeente.

Art. 21.—Beschuldigingen tegen de leer van een predikant

zullen inhouden duidelyke bewyzen, dat hy de leer, welke volgens Gods heilig woord vervat is in de aangenomene formulieren van eenigheid in de Nederd. herv. kerk, heeft wederproken en bestreden.

Art. 22.—Eenige klagt tegen de leer van een predikant moet, in welk geval ook, gebragt worden voor den kerkeraad der gemeente waarvan hy predikant is, welke kerkeraad voorloopig de klagt onderzoekt, en indien de kerkeraad de klagt gewigtig genoeg oordeelt om verdere stappen te nemen, zendt hy ze met alle daartoe betrekkelyk ingekomen stukken en zyne eigene considerationen aan de commissie der alg. kerkverg. Oordeelt de kerkeraad die bezwaren ongegrond, zoo wordt de zaak van de hand gewezen met opgave van redenen en een afschrift daarvan aan den klager ter hand gesteld.

Art. 23.—Indien eenige klager zich in dat geval niet tevreden acht met de beslissing van den kerkeraad, heeft hy de vryheid zich te wenden naar de commissie der algem. kerkverg., met overlegging van zyne eigene klagt en van een afschrift van het besluit des kerkeraads.

Art. 24.—De bestraffingsmiddelen, waarvan zich de kerkeraad by de uitoefening van kerkel. tucht bedient, bestaan:

- A. In eene naar omstandigheden ingerigte bestraffing door den predikant in naam des kerkeraads, of in het byzonder of in tegenwoordigheid van een of meer der ouderlingen.
- B. In eene zoodanige bestraffing voor den vollen kerkeraad.
- C. In eene ontzetting van het gebruik der sacramenten voor een bepaalden tyd.
- D. In eene zoodanige ontzegging voor een onbepaalden tyd.
- E. In eene geheele afsnyding met gebruik van het formulier des bans.

Art. 25.—De kerkeraad zal by de voorkomende gevallen handelen, zooals het hem het beste toeschynt. By het geven van eenige uitspraak, aangaande schuld of onschuld, zal de uitspraak op schrift gesteld, in de notulen geboekt, den bezwaarde kenbaar gemaakt en aan hem, desverkiezende, daarvan een afschrift ter hand gesteld worden.

Art. 26.—Van alle beslissing in zake van tucht wordt binnen 8 dagen na hare dagteekening een behoorlyk voor echt erkend afschrift gezonden aan den bezwaarde.

Art. 27.—Geene uitspraak van een kerkelyk collegie treedt in werking, voor dat de termynen om in hooger beroep te komen verstreken zyn.

§ 2. Wyze van handelen voor de commissie der alg. kerkverg.

Art. 28.—Iemand zich wegens de uitspraak van den kerkeraad bezwaard vindende zal zich mogen beroepen op de commissie der algem. kerkverg.

Art. 29.—Uiterlyk 8 weken na de beslissing des kerkeraads zal hy, indien er geappelleerd wordt, by den praeses der commissie der algem. kerkverg. een afschrift moeten indienen, behelzende de redenen van zyn bezwaar en alles wat hy meent tot zyn voordeel te kunnen strekken, met bygevoegde copy der uitspraak.

Art. 30.—De praeses, het noodig oordeelende, beroept eene vergadering der commissie met opgave van de redenen der byeenroeping, ten einde de zaak tot beslissing te brengen.

Art. 31.—De commissie heeft het regt om personen op te roepen voor de vergadering om inlichtingen in te winnen. Wanneer de bezwaarde na gedane oproeping niet mogt verschynen, zonder opgave van wettige redenen, zal hy als een tegenstrever der wetten beschouwd en als zoodanig door de commissie behandeld worden.

Art. 32.—Wanneer een predikant beschuldigd wordt van eene zaak van ernstigen en geruchtmakenden aard, zooals van onzedelykheid of een slecht levensgedrag, zoo zal de commissie het regt hebben den aangeklaagde provisioneel te schorsen in zyne dienst, daarvan kennis gevende aan de algem. kerkverg., die aanstonds moet worden opgeroepen.

Art. 33.—Het salaris van een predikant, die volgens Art. 32, provisioneel of ten gevolge eener uitspraak voor bepaalden of onbepaalden tyd geschorst is, wordt ontvangen door

den scriba der algem. kerkverg. of diens gemagtigde en na aftrek der onkosten der in zyne plaats dienstdoende predikanten aan den geschorste uitbetaald. Indien de provisioneele schorsing by de eindbeslissing door vryspraak wordt achtervolgd, zoo worden de voor onkosten afgetrokken gelden door de kerk aan den vroeger geschorsten predikant vergoed.

Art. 34.—De bestraffings-middelen van welke de comm. der algem. kerkverg. kan gebruik maken omtrent predikanten zyn :

- A. Schorsing in de dienst voor een bepaalden tyd zonder verlies van tractement.
- B. Dergelyke schorsing in de dienst met geheel of gedeeltelyk verlies van tractement.
- C. Schorsing in de dienst voor een onbepaalden tyd met of zonder verlies van tractement.
- D. Uitspraak met kennisgeving aan de algem. kerkverg., dat de predikant behoort afgezet te worden, welke afzetting alleen door de algem. kerkverg. kan geschieden.

Art. 35.—Geschillen in kerkeraadsvergaderingen of tusschen kerkeraadsleden, zoo ook tusschen kerkeraden en leden der gemeente ontstaan, worden onmiddelyk gebragt voor de commissie der algem. kerkverg. en door haar beoordeeld.

Art. 36.—De bestraffingsmiddelen, van welke de commissie der algem. kerkverg. kan gebruik maken omtrent ouderlingen en diakenen zyn :

- A. Schorsing in de dienst.
- B. Geheele ontzetting uit de dienst met verbeuring van de regten en voorregten aan de bediening verbonden.

§ 3. Wyze van handelen voor de algem. kerkverg.

Art. 37.—Iemand zich wegens de uitspraak van de commissie der algem. kerkverg. bezwaard achtende zal zich mogen beroepen op de algem. kerkverg.

Art. 38.—Eenig persoon door de commissie der algem. kerkverg. veroordeeld en zich beroepende op de algem. kerkverg., zal hangende het appel zich moeten houden aan

de uitspraak van de commissie der algem. kerkverg. Vergelyk Art. 27.

Art. 39.—De algem. kerkverg. bepaalt op welke wyze het appel zal moeten behandeld worden.

Art. 40.—Een hooger kerkelyk bestuur ontwarende dat een kerkeraad op bestaande verkeerdheden geen acht slaat of een te zyner kennis gebragt bezwaar, zonder het behoorlyk onderzocht te hebben, ter zyde legt, vraagt daaromtrent inlichting aan het lager collegie. Indien de gegeven inlichtingen onvoldoende bevonden worden, spoort het hoogere collegie het lagere tot handelen aan en neemt, na herhaalde weigering of by voortdurende vertraging van het laatstgenoemde, eindelijk zelf het onderzoek van de zaak ter hand en doet wat het lager collegie had behooren te doen.

B Y L A G E.

KERKELYKE FONDSEN.

§ 1. Algemeen fonds.

Art. 1.—Voor de uitgaven der algem. verg. en hare commissie zal van elke 100 lidmaten £1.—gevraagd worden, te betalen door den kerkeraad van elke gemeente.

Art. 2.—Het is schriftmatig en pligtmatig dat de leden van de gemeente voorzien in de uitgaven benoodigd tot instandhouding van de openbare eeredienst en tot ondersteuning der armen in de gemeente.

§ 2. Gemeente fonds.

Art. 3.—Om hierin te voorzien zal in iedere gemeente een gemeente-fonds zyn, onder bestuur van den kerkeraad, waaruit de loopende uitgaven van de bezoldigde ambtenaren en de reparatien aan de kerkelyke gebouwen, het onderhoud der armen, bydragen tot het algem. kerkfonds en het predikants-weduwen-fonds geschieden.

Art. 4.—Dit gemeente-fonds zal bestaan :

- A. Uit collecten by de openbare godsdienst-oefeningen.

- B. Uit registratie gelden by doop, aannemen van lidmaten en huwelyksbevestiging.
 - C. Uit vrijwillige vaste jaarlyksche bydragen der leden.
- N.B. Vooral tot het laatste zal de kerkeraad de gemeente uitdrukkelijk opwekken.

Art. 5.—De registratie-gelden zullen voor elke gemeente zyn als volgt :

- A. By het doopen van een kind :
op gewonen tyd 5s. ; op buitengewonen tyd 15s.
(Van dit laatste zyn 10s. voor den leeraar).
- B. By de aanneming van lidmaten :
op gewonen tyd 7s. 6d. ; op buitengewonen tyd £2.—
- C. By het bevestigen van huwelyken op buitengewonen tyd :
Voor den leeraar £2.—
- D. Voor het aflezen der huwelyks geboden : 1s. 6d.
- E. Voor het uitreiken van attestatien : 7s. 6d.
- F. Voor het ligten der huwelyksgeboden : 7s. 6d.

Art. 6.—De kerkeraad van iedere gemeente zal trachten dit gemeentefonds op zulk een voet te brengen dat by het begin des jaars genoegzame gelden in kas zyn om in de loopende uitgaven van het jaar te voorzien, en zooveel als mogelijk is het maken van schulden te vermyden.

Art. 7.—Waarlyk behoeftige gemeente leden zullen van het betalen dezer gelden geheel of gedeeltelyk verschoond blyven.

§ 3.—Predikants-weduwenfonds.

Art. 8.—By de algem. kerkverg. berust het bestuur van een algemeen kerkelyk fonds, bestemd tot ondersteuning in de eerste plaats van de weduwen en voorts van de minderjarige onderlooze kinderen van de predikanten der Nederd. herv. kerk. De algem. kerkverg. benoemt een kassier voor het fonds.

Art. 9.—Om ondersteuning uit het fonds te genieten wordt gevorderd dat de weduwen of de kinderen dien het aangaat leden zyn der Nederd. herv. kerk.

Art. 10.—De onderlooze minderjarige kinderen treden gezamenlyk op voor het aandeel, hetwelk der moeder in haar leven zou zyn toegekomen.

Art. 11.—Tot deelneming aan dit fonds zyn verpligt :

- A. Al de dienstdoende predikanten der Nederd. herv. kerk.
- B. Al de pensioen genietende predikanten.

Art. 12.—Tot deelneming zyn bevoegd de uit de dienst ontzette predikanten, indien zy binnen 2 maanden na het ontvangen van de laatste uitspraak tot de ontzetting aan den kassier der algem. kerkverg. de verklaring van deelgenoot te willen blyven hebben overgelegd.

Art. 13.—Het fonds bestaat uit de bydragen van predikanten by hunne in dienst treding, een gedeelte van trouwdoop- en aanneemgeld, trouwen en hertrouwen en uit alle giften en erfmakingen.

Art. 14.—De renten van het ingeschreven kapitaal, benevens de jaarlyksche contributien der predikanten en der gemeenten, met de renten der tydelyke belegging, zyn bestemd voor de uitkeering telken jare aan de deelgeregtigde weduwen en kinderen te doen. Naar de berekening van deze inkomsten en de behoeften, welke vermoedelyk aan het einde des jaars zullen blyken te bestaan, wordt de uitkeering jaarlyks door de algem. kerkverg., volgens eene raming naar haar beste weten geregeld en vastgesteld.

Art. 15.—De predikanten in Art. 11 tot deelneming verpligt verklaard dragen jaarlyks by tot de beurs:

- A. De dienstdoende predikanten van de Ned. herv. kerk £3 0 0
- B. De pensioen genietende „1 10 0

Art. 16.—De uit de dienst ontzette predikanten, die volgens Art. 12 tot deelneming bevoegd zyn verklaard dragen, indien zy tot het deelgenootschap zyn toegetreden, by de som van £1 10.

Art. 17.—Elke gemeente staat ten voordeele van het weduwenfonds af:

- A. Van het trouwgeld 1s. 6d.
- B. Van het aanneemgeld 2s. 6d.
- C. Van het doopgeld 1s.
- D. De collecte by elke voorbereidings-predikatie.

Art. 18.—Een predikant betaalt by zyne in dienst treding £6.—

Art. 19.—By trouwen en hertrouwen wordt £3.— bygedragen, welke gelden mede verschuldigd zyn door den predikant die gehuwd zynde in dienst treedt.

N. B. Voor deze gelden wordt eene acte van inschrijving afgegeven, waarvan een duplicaat ten alle tyde wordt verkrygbaar gesteld.

Art. 20.—De predikanten en de verschillende gemeenten betalen hunne contributien jaarlyks aan den kassier. By nalatigheid geeft de kassier daarvan kennis aan de commissie der algem. kerkverg.

Art. 21.—Een uit de dienst ontzette predikant, deelgerechtigde van de beurs gebleven, betaalt zyne contributie vóór den 1sten Mei van ieder jaar by den kassier van het fonds. By nalatigheid van 2 jaren is hy van zyne deelgerechtigheid vervallen, na 2 malen door den kassier gewaarschuwd te zyn, eene maand na den eersten en eene maand na den tweeden vervaltyd.

Art. 22.—De kassier is gemagtigd tot het ontvangen van de rente en van alle verdere inkomsten der weduwen-beurs. Hy zorgt voor de tydelyke belegging der beschikbare gelden. Hy doet jaarlyks rekening en verantwoording van zyne administratie aan de commissie der algem. kerkverg. en stelt behoorlyke borgen.

Art. 23.—De kassier zal, wanneer de aanvraag van de uitbetaling geschiedt, de betaling niet doen volgen, dan na daartoe uitdrukkelijk door de commissie der algem. kerkverg. te zyn gemagtigd. De kassier maakt jaarlyks een kort verslag op van den staat der beurs voor de deelgerechtigden.

A A N H A N G S E L.

A. Het officieel orgaan.

De algem. kerkverg. beveelt aan het oprigten van eene courant die elke 3 maanden zal verschynen onder den titel van: "Kerkelyke courant van de Nederd. herv. kerk in de Z. A. Republiek," waarin alle byzonderheden van de verschillende gemeenten en alle nieuwsydingen zullen worden opgenomen, terwyl daarin tevens de gelegenheid zal worden gegeven om de leden der gemeente bekend te maken met al het wetenswaardige op kerkelyk en godsdienstig gebied.

B. Gedachtenis-viering van de hervorming.

Op den 31sten October of op den Zondag den naasten daaraan zullen in het openbaar de geschiedenis en de zegeningen der hervorming in gedachtenis gehouden worden.

C. Betrekking tot de andere kerkgenootschappen.

De algem. kerkverg. wenscht met de leden der zusterkerken, die met ons dezelfde hoofdzaken in leer en leven van het ware christendom van alle eeuwen omhelzen en liefhebben, in broederlyke be-

trekking te staan en laat de zoodanigen toe tot de kerkelyke voor-
regten, mits zy zich onderwerpen aan het herderlyk opzigt van den
kerkeraad.

D. Het huwelyk.

Huwelyken zullen worden ingezegend door den leeraar der ge-
meente, waartoe een of beide partijen behooren. Predikanten zyn
gebonden by de bevestiging van huwelyken aan de inachtneming
der landswetten. Huwelyken zullen worden ingezegend na afkon-
diging der huwelyks geboden of op vertoon van eene huwelyks li-
centie, doch in geen geval dan nadat men een bewys heeft ingeleverd,
dat men aan de burgerlyke wetten omtrent het huwelyk voldaan
heeft. Overeenkomstig de Grondwet zullen op 3 achtereenvolgende
zondagen de geboden moeten worden afgelezen. Op den eerstvol-
genden Zondag na de aflezing der geboden zullen door den leeraar
kosteloos de paren in het huwelyk worden bevestigd; indien men
het op eenen anderen dag verlangt zal de leeraar daartoe vryheid
hebben, mits men daarvoor £2. extra aan den leeraar betale, en er
drie getuigen tegenwoordig zyn.

Aldus door ons opgemaakt op den 26sten April 1869 om voor te
leggen aan de e. k. algem. kerkverg. der Nederd. herv. kerk in de
Z. A. Republiek.

De commissie der Algem. kerkverg. van de Nederd.
herv. gemeenten in de Z. A. Republiek,

(Was Geteekend),	H. S. PRETORIUS,	} Ouderl.
G. W. SMITS, h. t. Praeses,	H. P. POTGIETER,	
A. J. BEGEMANN, h. t. Sec.	A. P. CRONJEE,	

Aldus door ons vastgesteld op de algem. kerkverg., zitting hou-
dende te Heidelberg, den 29sten November 1869 en volgende dagen

(Was Geteekend):

D. VAN DER HOFF, h. t.	B. A. KLOPPER,
Praeses,	J. F. SCHUTTE,
N. J. v. WARMELO, h. t.	G. J. SNYMAN,
Scriba,	H. L. PRETORIUS,
G. W. SMITS, v. d. m.	J. Z. UYS,
A. J. BEGEMANN v. d. m.	L. JORDAAN,
J. P. PRINSLOO,	S. P. BOTHA,
A. P. CRONJEE,	P. J. VAN HEERDEN,
F. J. JOUBERT,	J. A. BREEDT,
M. M. S. PRINSLOO,	J. J. VAN STADEN,
J. H. NEL,	P. F. STRYDOM,
J. H. BARNART,	C. F. J. MEYER.